

EGYÜTTÉLÉS OTTHON ÉS AZ ISKOLÁBAN

Készítette: Kovácsné Vojnovics Éva
Solymos Éva

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Hangulati előkészítés					
A)	A tanulók a tavalyi évről beszélgetnek. Milyenek látták az első osztályt? Mit tanultak? Mire emlékeznek szívesen? Mi volt nehéz? 5 perc	Emlékezet Kifejezőkészség	Kooperatív – beszélgetőkör		előző évről maradt iskolai tárgyak, emlékek
B)	A játékhoz a tanító három vállalkozó gyereket választ. Két gyerek beszélget egymással úgy, hogy csak egymásra figyelnek. A harmadik (zavaró) megpróbálja elterelni valamelyikük figyelmét. A játék 1 percig vagy addig tart, amíg sikerül a figyelemelterelés. 10 perc	Önfegyelem Koncentráció Kreativitás	Frontális – játék		P1 (Csak rám figyelj)
I. b) Segítségnyújtás az iskolában					
A)	Körben ülve arról beszélgetnek, miben tudnak segíteni egymásnak az osztályban és a napköziben? Mindig az szólal meg, akinél a labda van? 10 perc	Gondolkodás Beszédképesség Empátia	Kooperatív – szóforgó	labda vagy babzsák	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	Körben ülve arról beszélgetnek, miben tudnak segíteni egymásnak a szabadidőben? Mindig az szólal meg, akinél a labda van? 10 perc	Gondolkodás Beszédkészség Empátia	Kooperatív – szóforgó	labda vagy babzsák	
I. c) Az iskola dolgozói					
A)	A tanulók összegyűjtik az iskola dolgozóit, megbeszélik, mi a feladatuk az iskolán belül. 10 perc	Beszédkészség Rendszerező képesség	Kooperatív – beszélgetőkör		
B)	A jelentkezők szókétyát kapnak, amin egy-egy iskolai foglalkozás van. Ezt eljátsszák, a többiek kitalálják, ki lehet ő. 10 perc	Önkifejezési készség Empátia	Frontális – szerepjáték	a tanító által elkészített szókétyák	P2 (Ki lehet ő?)
C)	A jelentkező párok szókétyát kapnak, amin egy-egy iskolai foglalkozás van. A párok közül az egyik tanuló az iskolai dolgozót, a másik tanuló pedig azt játssza el, hogyan és miben kérhet tőle segítséget. 10 perc	Önkifejezési készség Empátia	Frontális – páros szerepjáték		P2 (Ki lehet ő?)
I. d) Postás					
A)	A tanulók a Postás című játékot játsszák. 10 perc	Hallási differenciálás Figyelem	Frontális – közös játék		P3 (Postás)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Feladatmegosztás az iskolában					
A)	A tanulók szimpátia alapján 4-5 fős csoportokat alakítanak. A csoportok összegyűjtik, hogy milyen feladataik vannak az osztályon belül. A feladatok közül egyet kiválasztva eljátsszák a többieknek, akik kitalálják, mi volt a dolog. 15 perc	Kreativitás Önkifejezési készség Empátia	Kooperatív – szóforgó, drámajáték		
A)	Hol jártunk? A csoport tagjai egy iskolai helyiségre gondolnak. Állításokat fogalmaznak meg róla. Az állításokat csoport szóforgóval elmondják a többieknek, akik megpróbálják ki találni, hol jártak ők. 10 perc	Emlékezet Térbeli tájékozódás Konvertálóképesség	Kooperatív – beszélgetőkör, csoportszóforgó		
B)	Melyik helyiségben kik dolgoznak? A csoport egy tagja szókérdőívét húz, amin az iskola egyik helyiségének neve van. A csoportok összegyűjtik, hogy kik dolgoznak abban a helyiségben, majd a dolgozók nevét felsorolják, a többieknek ebből kell rájönni, melyik helyiségről van szó. 10 perc	Lényegkiemelés Emlékezet Konvertálóképesség	Kooperatív – beszélgetőkör, csoportszóforgó	a tanító által elkészített szókérdőívek az iskolai helyiségek neveivel	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	Az <i>ebédlőben történt</i> címmel jelenetet készítenek a csoportok. Egy olyan eseményt játszanak el, ami megtörtént vagy megtörténhetett volna velük vagy valamelyik társukkal. 15 perc	Önkifejező készség Empátia	Kooperatív – dramatizálás		
II. c) Hangulatok					
A)	Felelevenítik, milyen negatív érzések vannak, egyben arcjátékkal meg is mutatják. A vállalkozó tanulók eljátsszák, hogy hogyan jönnek be az ajtón, ha rosszkedvűen érkeznek az iskolába. 5 perc	Önkifejező készség Kreativitás	Frontális – dramatizálás		
B)	Felelevenítik, milyen pozitív érzéseket ismernek, egyben arcjátékkal meg is mutatják. A vállalkozó tanulók eljátsszák, hogy hogyan jönnek be az ajtón, ha jókedvűen érkeznek az iskolába. 5 perc	Önkifejező készség Kreativitás	Frontális – dramatizálás		
C)	A tanulók szókártyákat húznak, amelyeken pozitív és negatív érzések vannak. A vállalkozó tanulók eljátsszák, hogy hogyan jönnek be az ajtón, ha jó- vagy rosszkedvűen érkeznek az iskolába. 5 perc	Differenciálás Önkifejező készség Kreativitás	Frontális – dramatizálás	a tanító által elkészített szókártyák	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. d) Mitől lehet...					
A)	Arról beszélgetnek, mitől lehet jó-, illetve rossz- kedve valakinek az iskolában. Az ötleteket a tanító a táblára vagy csomagoló papírra jegyzeteli. 5 perc	Beszédképesség Emlékezet Önismeret	Kooperatív – beszélgetőkör		csomagolópapír, filctoll
II. e) Hogyan segíthetnek?					
A)	A tanulók az előző feladat ötleteiből választva jele- net készítenek arról, hogy hogyan segítenek annak a társuknak, akinek rosszkedve van. 10 perc	Kifejező készség Empátia Együttműködési képes- ség	Kooperatív – dramatizálás		
B)	A tanulók az előző feladat ötleteiből választva raj- zot készítenek arról, hogy hogyan segítenek annak a társuknak, akinek rosszkedve van. A képeket körberakva mesélnek a vállalkozó tanu- lók mesélnek az elképzeléseikről. 10 perc	Kifejezőképesség Empátia Együttműködési képes- ség Problémamegoldás	Frontális – önálló rajzolás Frontális – beszélgetőkör	rajzlap, színes ce- ruza	
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Vers					
A)	A tanító felolvassa Zelk Zoltán <i>Este jó</i> c. versét. 3 perc	Figyelem	Frontális – tanítói bemutató		P4 (Zelk Zoltán <i>Este jó</i>)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. b) Élményfeldolgozás					
A)	Megbeszéljük, milyen gondolatokat ébresztett bennünk a vers, milyennek képzelik a versből megismert családot. Milyen tevékenységek szerepelnek benne. 5 perc	Érzések felidézése Emlékezet Konvertáló képesség	Frontális – beszélgetőkör		
B)	A tanulók lerajzolják, milyennek képzelik a versből megismert családot. 10 perc	Kézügyesség Képzelet Kreativitás	Frontális – egyéni munka, rajzolás	rajzlap, színes ceruzák	
C)	A tanulók szabadon választott csoportokban saját élmény alapján eljátszanak egy esti jelenetet. 10 perc	Kézügyesség Önismeret Kreativitás	Kooperatív – drámajáték		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Együttélés otthon					
A)	Hányan laktok együtt? A tanító kijelöli a sarkokat. Az első sarokba azok mennek, akik ketten, a másodikba, akik hárman, harmadikba, akik négyen, negyedikbe, akik ettől többen laknak egy lakásban. A tanulók megbeszéljük, miért jó, miért nem jó ennyien együtt lakni. 10 perc	Beszédképesség Kombinatív képesség	Kooperatív – sarok, csoportszóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A tanulók lerajzolják, kikkel laknak együtt. A képekből kiállítást szerveznek. 15 perc	Ábrázolás Kézügyesség	Frontális – egyéni munka, rajzolás Kooperatív – kóborlás a teremben	papír, színes ce- ruza	
II. b) Az otthon					
A)	Asszociációs játékot játszanak. 3 perc	Logikai képesség Kifejezőképesség Kreativitás	Kooperatív – játék	labda vagy bab- zsák	P5 (Mi jut eszed- be?)
B)	A tanulók sarkok szerint alkotnak csoportot. Megadott szókétyák közül kiválasztják azokat, amik az otthonnal kapcsolatosak. Ezek alapján megbeszélik, mit jelent az otthon. 5 perc	Differenciálás Csoportosítás	Kooperatív – szóforgó	szókétyák	P6 (Otthon)
II. c) Életterek					
A)	Egy tanuló húz egy céduát, amelyre a lakás va- lamilyik helyisége van írva. Szó nélkül eljátssza, amit ott tenni szokott (ő vagy a szülei). Aki kitalál- ja, hol van, az húzza a következő céduát. 10 perc	Emlékezet Kreativitás Önkifejező készség	Frontális – dramatizálás némajátékkal	szókétyák	P7 (Életterek)
B)	A csoportok használati utasítást írnak a lakás egy helyiségéhez. Ezt felolvasva a többiek megpróbál- ják kitalálni, melyik helyiségről van szó. 10 perc	Fogalmazás Megfigyelés Logikai képesség	Kooperatív – beszélgetőkör, csoportszóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	A tanulók lerajzolják az otthonuk egyik helyiségét. A képekből kiállítást szerveznek. 10 perc	Kreativitás Kézügyesség Téri tájékozódás	Frontális – egyéni munka, rajzolás		

III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

III. a) A lakás rendje

A)	Meghallgatják Kaláka: <i>Hol a nadrágom</i> lemezéről a <i>Reggel csak fél zoknit találok</i> című dalt. Arról beszélgetnek, mi lehet az oka, ha nem találjuk meg a dolgainkat. Mit tehetünk, hogy mindent könnyen megtaláljunk? 10 perc	Figyelem Összefüggés-kezelő képesség	Frontális – zenehallgatás		cd-lejátszó, lemez
B)	A vállalkozó tanulók némajátékkal azt játsszák el, mit csinálnak az iskolában. A többiek megpróbálják kitalálni, mi történik. 10 perc	Kreativitás Kifejezőképesség	Frontális – dramatizálás némajátékkal		
C)	A vállalkozó tanulók arról beszélnek, mi történik. A többiek megpróbálják kitalálni, milyen helyiségben történhet ez meg. 10 perc	Kreativitás Kifejezőképesség Összefüggés-kezelő képesség	Frontális – beszélgetés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
D)	A vállalkozó tanulók egy iskolai vagy otthoni eseménysort játszanak el, a többiek azt próbálják kitalálni, hol van most. 10 perc	Kreativitás Kifejezőképesség Összefüggés-kezelő képesség	Frontális – dramatizálás		
III. b)					
A)	A tanulók arról beszélgetnek, hogyan vigyázhatnak az iskola és az otthonuk helységeire. 5 perc	Önértékelés Összefüggés-kezelő képesség	Kooperatív – beszélgetőkör		
B)	A tanulók arról beszélgetnek, mit tehetnek azért, hogy jó hangulatban tudjanak együtt lenni az osztályban, és a lakásukban a családjukkal. 5 perc	Önismeret Összefüggés-kezelő képesség	Kooperatív – beszélgetőkör		

Mellékletek

P1 CSAK RÁM FIGYELJ!

A vállalkozó gyerekek közül kiválasztunk két beszélgetőt. Az ő dolguk, hogy úgy beszélgessenek egymással, hogy semmi ne terelhesse el a figyelmüket. Nagyon kell egymásra figyelni, hogy ez ne történhessen meg. Majd kijelölünk egy gyereket, aki a zavaró szerepét játssza. Az ő feladata, hogy magára terelje a beszélgetők figyelmét. Fontos, hogy előre megbeszéljük, milyen eszközöket lehet használni. Kössük ki a játék kezdete előtt, hogy tilos a beszélgetőkhöz hozzáérni és őket sértegetni. Határozzuk meg, hogy a játék addig tart, amíg a zavaró elvonja a beszélgetők figyelmét, vagy 1 percig.

P2 KI LEHET Ő?

Írjuk szókártyákra az iskolában dolgozó emberek foglalkozását. Lehet közöttük olyan is, akik a mi iskolánkban nem dolgoznak, de máshol igen, ha valaki ilyet húz, súgjuk meg neki, hogy mivel foglalkozik. A foglalkozások lehetnek: igazgató, tanító, testnevelő, énektanár, rajztanár, takarító, gondnok, portás, iskolatitkár, kazánfűtő stb. Használhatjuk a szka102_01-es modul szókártyáit is.

P3 POSTÁS

A tanulók sorban ülnek, a tanító az első gyerek fülébe súg egy iskolával kapcsolatos szót, majd a tanulók sorban egymás fülébe súgják az előttük ülőtől hallott szót. Visszakérdezni nem szabad, ha valaki nem jól hallotta, akkor azt kell továbbadnia, amit hallott. Az utolsó gyerek hangosan kimondja a hallott szót, és egyeztetik, mi volt az eredeti. A következő körben az első gyerek talál ki egy iskolával kapcsolatos szót, ő indítja a súgást, és a tanító lehet az utolsó. Több kört is lehet játszani. Jó hangulatú játék.

P4 VERS**Zelk Zoltán***Este jó, este jó*

Este jó, este jó
este mégis jó.
Apa mosdik, anya főz,
együtt lenni jó.

Ég a tűz, a fazék
víznótát fütyül
bogárkarika forog
a lámpa körül.

A táncuk karikás,
mint a koszorú,
meg is hal egy kis bogár,
mégse szomorú.

Lassu tánc, lassu tánc
táncol a plafon,
el is érem már talán,
olyan alacsony.

De az ágy, meg a szék
messzire szalad,
mint a füst, elszállnak a
fekete falak.

Nem félek, de azért
sírni akarok,
szállok én is mint a füst,
mert könnyű vagyok...

Ki emel, ki emel
ringat emgemet?
kinyitnám még a szemem,
de már nem lehet...

Elovadt a világ,
de a közepén
anya ül és ott ülök
az ölében én.

P5 MI JUT ESZEDBE?

A tanító azt mondja: otthon, és dobja a labdát valakinek. Aki elkapja, azonnal rávágja, mi jut eszébe a hallott szóról, majd tovább dobja a labdát! A következő tanuló már az előtte elhangzott szóval kapcsolatos gondolatot mondja.

P6 OTTHON

A feladattal kapcsolatos szókétyák a diákmellékletben szerepelnek.

P7 ÉLETTÉREK

A feladattal kapcsolatos szókétyák a diákmellékletben szerepelnek.